

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

16 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte

Nadejda Toma,

Judecători

Iurie Diaconu, Victor Boico,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 mai 2022, declarat de avocatul Tudor Chirtoacă, în numele inculpatului

Sîrghi Andrei XXXX.

<i>instanța de fond:</i>	<i>Termenul de examinare</i> <i>12.11.2019 - 10.08.2020,</i>
<i>instanța de apel:</i>	<i>17.09.2020 - 17.05.2022,</i>
<i>instanța de recurs:</i>	<i>12.08.2022 - 16.11.2022.</i>

Asupra recursului menționat, Colegiul Penal,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Orhei din 10 august 2020, Sîrghi Andrei a fost condamnat în baza art. 151 alin. (1) Cod penal la 5 ani închisoare.

În temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei i-a fost suspendată condiționat, pe un termen de probațiune de 3 ani.

De la inculpat s-a încasat în beneficiul lui Stavila Vasile, prejudiciul material în sumă de 364,93 lei și moral în mărime de 10.000 lei.

Cheltuielile judiciare în mărime de 17.596,57 lei au fost trecute în contul statului.

2. Instanța de fond a constatat că inculpatul Sîrghi Andrei *este învinuit* că, la 04 februarie 2020, între orele 20:40 - 21:00, fiind în stare de ebrietate produsă de alcool, aflându-se la domiciliul lui Dvoretchi Mihail din s. XXXX, r-nul XXXX, unde se mai afla și Stavila Vasile, în urma unui conflict verbal apărut între el și Stavila Vasile, intenționat, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al faptelor sale, i-a aplicat ultimului lovituri cu palma în regiunea feții, iar în timp ce Stavila Vasile l-a lovit la

rândul său de câteva ori cu pumnul în regiunea feții și îl ținea de gât, el, manifestând intenția de a-l omorî pe Stavila Vasile, cu un cuțit ce l-a scos din buzunarul hainei sale i-a aplicat acestuia două lovituri în regiunea organelor de importanță vitală-abdomen și torace, cauzându-i plagă penetrantă a hemitoracelui stâng cu lezarea plămânului stâng, hemopneumotorace pe stânga, plagă penetrantă cavitatea peritoneală cu lezarea lobului stâng a ficatului cu hemoragie, care, conform raportului de expertiză judiciară nr. XXXX din 19 martie 2020, sunt periculoase pentru viață și se califică drept vătămări corporale grave, însă din cauze independente de voința lui nu și-a dus intenția până la capăt, deoarece a intervenit Dvorețchi Mihail, care i-a imobilizat mâinile.

Astfel, potrivit actului de învinuire, Sîrghi Andrei a comis infracțiunea prevăzută de art. 27, 145 alin. (1) Cod penal.

Instanța a reținut că inculpatul nu și-a recunoscut vina.

Totodată, audiind participanții la proces, analizând cumulul de probe, instanța a ajuns la concluzia că Sîrghi Andrei este vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (1) Cod penal, ca vătămarea intenționată gravă a integrității corporale.

Astfel, instanța a reținut următoarea situație de fapt: inculpatul Sîrghi Andrei, la 04 februarie 2020, între orele 20:40 - 21:00, fiind în stare de ebrietate produsă de alcool, aflându-se la domiciliul lui Dvorețchi Mihail, din s. XXXX, r-nul XXXX, unde se mai afla și Stavila Vasile, în urma unui conflict verbal apărut între el și Stavila Vasile, intenționat, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al faptelor sale, i-a aplicat ultimului lovituri cu palma în regiunea feții, iar în timp ce Stavila Vasile l-a lovit la rândul său de câteva ori cu pumnul în regiunea feții și îl ținea de gât, el, intenționat, ***cu un cuțit i-a aplicat lui Stavila Vasile două lovituri în regiunea organelor de importanță vitală - abdomen și torace***, cauzându-i plagă penetrantă a hemitoracelui stâng cu lezarea plămânului stâng, hemopneumotorace pe stânga, plagă penetrantă cavitatea peritoneală cu lezarea lobului stâng a ficatului cu hemoragie, care, conform raportului de expertiză judiciară nr. XXXX din 19 martie 2020, sunt periculoase pentru viață și se califică drept vătămări corporale grave.

Instanța a concluzionat că, prin cumul de probe cercetate, nu a fost dovedită intenția directă a inculpatului de a lipsi de viață partea vătămată.

La individualizarea pedepsei, instanța a ținut cont de prevederile art. 7, 61, 75 Cod penal, că inculpatul a comis o infracțiune gravă, care se pedepsește cu închisoare de la 5 la 10 ani, că circumstanțe agravante nu s-au stabilit, cea atenuantă fiind săvârșirea faptei de o persoană cu responsabilitate redusă, că la locul de trai se caracterizează satisfăcător, se află la evidența medicului psihiatru cu diagnosticul retard sever moderat din anul 2001, fiind încadrat în gradul doi de invaliditate, fără termen, din copilărie, că potrivit concluziei raportului de expertiză judiciară nr. XXXX din 25 mai 2020, Sîrghi Andrei suferă de maladie psihică ”ratardare mentală moderată”, are capacitate redusă de a înțelege împrejurările ce au importanță pentru cauza penală, nu se atestă necesitatea aplicării măsurilor coercitive cu caracter medical, la momentul examinării, reieșind din starea psihică, se determină un grad minim de pericolozitate pentru societate, că anterior a mai fost judecat în baza art.186 alin. (2) lit. b) și d) Cod penal, procesul fiind încetat în temeiul art. 1 al Legii nr.188-XVI din 10 iulie 2008 privind amnistia în legătură cu declararea anului 2008, An al Tineretului, concluzionând că corectarea și reeducarea lui este posibilă, rațională și echitabilă fără

izolare de societate, stabilindu-i o pedeapsă cu suspendarea condiționată a executării ei, conform art. 90 Cod penal.

3. Procurorul în Procuratura raionului XXXX, Lilia Calugher, a declarat apel, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie condamnat conform învinuirii formulate, adică în baza art. 27, 145 alin. (1) Cod penal la 10 ani 6 luni închisoare, cu executare, cu încasarea cheltuielilor judiciare în sumă de 17.596, 57 lei.

Apelantul a invocat că ținând cont de doctrina penală se atestă tipul intenției (directă sau indirectă), ca de altfel toate semnele laturii subiective trebuie stabilit din împrejurările obiective în care a fost săvârșită fapta infracțională, și anume: instrumentele folosite la săvârșirea infracțiunii, intensitatea și localizarea loviturilor aplicate, adică intenție directă atunci când acțiunile vinovatului demonstau că el a prevăzut survenirea morții, dorea aceasta, dar sfârșitul letal nu a survenit din cauza circumstanțelor ce nu depind de voința lui.

La caz, nu s-a ținut cont de faptul că inculpatul a aplicat două lovituri cu cuțitul în corpul părții vătămate, or după prima lovitură aplicată în regiunea unui organ vital, a urmat a doua lovitură la fel, în regiunea unui organ vital, iar conform raportului de expertiză judiciară nr. XXXX din 19 martie 2020, la partea vătămată Stavila Vasile clinic și paraclinic s-au constatat: plagă penetrantă a hemitoracelui stâng cu lezarea plămânului stâng, hernopneumotorace pe stânga, plagă penetrantă cavitatea peritoneală cu lezarea lobului stâng a ficatului cu hemoragie. Vătămările corporale indicate au fost cauzate posibil în termenul și circumstanțele indicate la acțiunea traumatică a unui corp, obiect cu vârf și tăiș și după caracterul său se califică ca grave, fiind periculoase pentru viață.

Astfel, prin aplicarea celor două lovituri în corpul părții vătămate, acestuia i-a fost lezat plămânul stâng, lobul stâng al ficatului, iar intensitatea și gravitatea vătămărilor corporale denotă, intenția directă a inculpatului îndreptată spre lipsirea de viață a părții vătămate Stavila Vasile, intenție care nu a fost dusă până la capăt, după cum s-a stabilit în cadrul urmăririi penale și ulterior în cadrul cercetării judecătorești din motivul intervenirii martorului Dvorețchi Mihail, care fiind audiat în ședință de judecată a declarat că atunci când partea vătămată a solicitat ajutor el „1-a dat într-o parte pe Sîrghi Andrei, însă Stavila era deja înjunghiat... când 1-a apucat de spate pe Sîrghi Andrei și 1-a dat într-o parte, Stavila Vasile a fugit”, ceea ce denotă cert faptul că inculpatul a fost împiedicat de a-și duce intențiile sale până la capăt.

Mai mult ca atât, însuși inculpatul a confirmat că martorul Dvorețchi Mihail a dat declarații corecte și la urmărirea penală, or fiind audiat în cadrul urmăririi penale martorul a declarat că „după ce i-a aplicat a doua lovitură, Stavila Vasile a strigat la dânsul ca să se implice, unde intervenind 1-a apucat pe Sîrghi Andrei, pe scurt timp immobilizându-i mâinile, Stavila Vasile dovedind să fugă din casă plecând spre domiciliul său”, declarații care au fost susținute de martor și în ședință de judecată, adică după cum s-a invocat supra, martorul a fost cel care după solicitarea de ajutor a intervenit și 1-a apucat pe inculpat de spate și 1-a dat într-o parte.

La fel, deși s-a reținut existența unui conflict între inculpat și partea vătămată, a și că inculpatul primul a aplicat violența în privința părții vătămate (deși inculpatul fiind audiat a negat că a aplicat careva lovituri părții vătămate), nu a apreciat în deplină

măsură acest fapt, concluzionând eronat că inculpatul nu a avut intenția directă de a lipsi de viață partea vătămată.

Mai mult ca atât, nu s-a ținut cont de faptul că inculpatul, deși a negat că ar fi avut la el cuțit și că în timpul în care era ținut de gât de partea vătămată, ar fi luat de pe masă un obiect cu care a aplicat două lovituri în corpul părții vătămate, totuși din probele cercetate în cadrul cercetării judecătorești a rezultat cert că acesta nu a luat cuțitul de pe masă. Or, martorul Dvorețchi Mihail în ședință de judecată a declarat că pe masă el avea două cuțite, atât partea vătămată, cât și inculpatul, în timpul conflictului nu se aflau lângă masă, erau la o distanță de peste un metru de la masă.

Respectiv, conform procesului verbal de cercetare la fața locului din 04.02.2020, din casa martorului Dvorețchi Mihail, unde a avut loc fapta incriminată inculpatului, de pe dulap au fost ridicate două cuțite și anume: un cuțit cu mâner din masă plastică de culoare albă combinat cu negru, un cuțit cu mâner din masă plastică de culoare albă combinat cu albastru, legat cu fir metalic din aluminiu și izolat cu bandă adezivă electrică din PVC de culoare albastră, ceea ce denotă cert că inculpatul deținea cuțitul la el.

În speță, deținerea unui cuțit de către inculpat, aplicarea a două lovituri în zone vitale a corpului, cu lezarea a două organe vitale, înlăturarea obstacolului-intervenirea martorului Dvorețchi Mihail, în ansamblu, confirmă intenția directă a inculpatului de a atenta la viața părții vătămate Stavila Vasile.

Prin urmare, nu pot fi reținute argumentele inculpatului precum că el nu a avut intenția de a-l lipsi de viață pe partea vătămată Vasile Stavila, deoarece probele acumulate în cursul urmăririi penale și cercetate ulterior în cadrul cercetării judecătorești confirmă că acesta a fost violent și s-a folosit de mijloace apte să-și realizeze scopul, adică de un obiect ascuțit, tăios cuțit, iar loviturile au fost de o intensitate impunătoare, or după cum s-a stipulat supra, părții vătămate i-au fost cauzate vătămări corporale grave periculoase pentru viață.

Mai mult, deși nu este negat faptul că partea vătămată l-a apucat și îl ținea cu mâinile de gât pe inculpat, acest fapt nu s-a stabilit că era de o intensitate atât de mare, după cum invocă inculpatul că îl sugruma, or conform raportului de expertiză judiciară nr. XXXX, care a stabilit prezența la inculpat a vătămarilor corporale sub formă de echimoză și excoriație pe față, alte vătămări corporale, în special în jurul gâtului, la acesta nu au fost stabilite, iar însuși inculpatul a declarat că ținerea de gât nu a durat mai mult de un minut.

Or, inculpatul nu a solicitat în situația creată ajutor din partea martorului Dvorețchi Mihail, dar a acționat cu intenție directă asupra părții vătămate, lovindu-l cu cuțitul în mod repetat. Poziția luată de către inculpat în cadrul cercetării judecătorești prin faptul că el nu a avut intenția de a-l lipsi de viață pe partea vătămată și că Dvorețchi Mihail nu s-a implicat și nu l-a ferit într-o parte atunci când el a aplicat loviturile cu cuțitul este o poziție de apărare a sa, deși fiind audiat în calitate de învinuit în cadrul urmăririi penale a declarat că „în timpul când el a aplicat loviturile cu cuțitul, Mihai stătea lângă sobă și fuma, iar când el l-a lovit pe Vasile, acesta a strigat „sai văi Mișa”. Atunci Mihai s-a apropiat și l-a apucat pe el și l-a dat la o parte.

Totodată, reieșind din declarațiile martorului Stavila Tudor, partea vătămată Stavila Vasile este o persoană agresivă care consumă des băuturi alcoolice, însă cele

declarate de către martor, că ulterior după interdicția de a se apropia de casă și după ce a locuit un timp la Sîrghi Andrei, partea vătămată nu mai era agresiv, nu mai făcea probleme.

Astfel, din probele acumulate în cursul urmăririi penale și cercetate în judecată rezultă cu certitudine că inculpatul Sîrghi Andrei a comis fapta incriminată lui la faza de urmărire penală, adică de comitere a infracțiunii prevăzute de art. 27, 145 alin. (1) Cod penal, urmând a fi recunoscut vinovat și condamnat în baza acestui articol.

Deși se atestă că norma prevăzută la art. 229 Cod de procedură penală poartă un caracter facultativ, lăsând la discreția instanței de a hotărî asupra chestiunii plății cheltuielilor judiciare, ținând cont de împrejurările cauzei, s-a conchis că suma de 17.596,57 lei a fost necesară pentru efectuarea rapoartelor de expertiză la acțiunile de urmărire penală și această sumă reprezintă cheltuieli judiciare în sensul art. 227 alin. (2) pct. 5) Cod de procedură penală, astfel că instanța a admis solicitarea procurorului și a dispus încasarea acesteia din contul inculpatului în beneficiul statului.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 mai 2022, apelul a fost admis, casată parțial sentința și pronunțată o nouă hotărâre.

Sîrghi Andrei a fost condamnat în baza art. 27, 145 alin. (1) Cod penal la 10 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis, din momentul reținerii, cu includerea perioadei din 04.02.2020 până la 10.08.2020.

De la inculpat s-a încasat în beneficiul statului cheltuielile de judecată, pentru efectuarea expertizelor, în mărime de 16.016 lei.

În rest, sentința a fost menținută.

Instanța de apel a statuat că instanța de fond a stabilit incorect starea de fapt, care nu corespunde probelor din dosar, ce au fost apreciate incorect, astfel, ajungând eronat la concluzia de reîncadrare a acțiunilor inculpatului din prevederile art. 27, 145 alin. (1) în temeiul art. 151 alin. (1) Cod penal, având în vedere aprecierea eronată dată de către instanța de fond probatoriului administrat la caz, cât și interpretarea incorectă a stării de fapt constatate pe parcursul cercetării judecătorești.

În urma rejudecării cauzei, ***s-a constatat următoarea situație de fapt***: Sîrghi Andrei, la 04.02.2020, între orele 2040-2100, fiind în stare de ebrietate produsă de alcool, aflându-se la domiciliul lui Dvorețchi Mihail, din s. XXXX r-nul XXXX, unde se mai afla și Stavila Vasile, în urma unui conflict verbal apărut între el și Stavila Vasile, intenționat, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al faptelor sale, i-a aplicat ultimului lovituri cu palma în regiunea feții, iar în timp ce Stavila Vasile l-a lovit la rândul său de câteva ori cu pumnul în regiunea feții și îl ținea de gât, el, ***manifestând intenția de a-l omori pe Stavila Vasile, cu un cuțit ce l-a scos din buzunarul hainei sale, i-a aplicat acestuia două lovituri în regiunea organelor de importanță vitală - abdomen și torace***, cauzându-i plagă penetrantă a hemitoracelui stâng cu lezarea plămânului stâng, hemopneumotorace pe stânga, plagă penetrantă cavitatea peritoneală cu lezarea lobului stâng a ficatului cu hemoragie, care, conform raportului de expertiză judiciară nr. XXXX din 19.03.2020, sunt periculoase pentru viață și se califică drept vătămări corporale grave, însă din cauze independente de voința lui, nu și-a dus intenția până la capăt, deoarece a intervenit Dvorețchi Mihail, care i-a imobilizat mâinile.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate, inculpatul a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 27, 145 alin. (1) Cod penal ca tentativa de omor, adică tentativa de omor intenționat a unei persoane.

Instanța a reținut că în ședința instanței de apel, inculpatul a menționat că nu este de acord cu apelul declarat de către procuror, solicitând respingerea acestuia și menținerea sentinței.

Totodată, fiind audiat în cadrul ședinței de judecată în instanța de fond a declarat că Stavila Vasile îl numea în continuare cu cuvinte necenzurate și l-a întrebat de ce îl învinuiește că i-a furat sacul cu grâu. La ce, i-a spus că numai el a văzut unde era sacul cu grâu și că se cunoaște pe unde a trecut. Stavila Vasile s-a aplecat și a luat de lângă sobă un fâraș din metal și l-a lovit de două ori în partea dreaptă a corpului, în coaste. Apoi, a ridicat fârașul deasupra lui, el l-a apucat de mână și ultimul a lăsat jos fârașul, dar l-a lovit cu pumnul în ochi. I-a spus să se oprească, dar Stavila V. l-a numit cu un cuvânt urât și l-a apucat de gât cu mâinile. El s-a smuncit pentru a se elibera, dar Stavila V. l-a apucat cu ambele mâini, i-a spus să-l lase în pace pentru că-l gătuie. Lângă perete era o masă. Văzând că Stavila V. nu-i dă drumul, a dat cu mâina pe masă pentru ca să găsească ceva cu ce să-l lovească. A luat ceva de pe masă, dar nu a văzut ce anume și l-a lovit o dată, pentru că nu i-a dat drumul, l-a mai lovit încă o dată. Între timp, Dvorețchi Mihail stătea așezat pe lejanță. După ce l-a lovit, Stăvilă V. a strigat la Dvorețchi M. să-i sară în ajutor, iar lui i-a dat drumul de gât. Stavila V. s-a uitat la dânsul, s-a întors și a ieșit pe ușă. Dvorețchi M. s-a apropiat de dânsul și l-a întrebat de ce se bat, i-a răspuns că Stavila V. a început primul și că el a văzut asta foarte bine. Văzând că are un cuțit în mână, a ieșit afară și l-a aruncat. A intrat înapoi în casă, a mai servit un pahar cu vin și Dvorețchi M. a plecat acasă.

Partea vătămată Stavila Vasile, fiind legal citat, conform avizului recepționat, în ședința instanței de apel nu s-a prezentat, nu a adus la cunoștința instanței motivul neprezentării, fiind posibilă judecarea cauzei în lipsa acestuia, conducându-se de prevederile art. 412 alin. (5) Cod de procedură penală.

Necâtând la faptul că inculpatul nu a recunoscut vinovăția, culpa lui în comiterea infracțiunii incriminate și prevăzute de art. 27, 145 alin. (1) Cod penal, este dovedită prin probele administrate, cercetate de către instanța de fond, cercetate suplimentar și verificate în ședința instanței de apel, inclusiv:

declarațiile părții vătămate Stavila Vasile, că „Sîrghi Andrei a început a vorbi cuvinte necenzurate și l-a lovit. El l-a lovit înapoi pentru a se apăra. În timp ce-l ținea de piept pe Sîrghi Andrei, nici nu a observat cum ultimul a scos din buzunar cuțitul și l-a lovit. A simțit cum curge ceva cald pe dânsul, atunci a strigat: Mișa i-a seama că Sîrghi are cuțit”. El l-a dat într-o parte pe Sîrghi Andrei, apoi a ieșit pe ușă și încetșor a mers acasă. Fiind internat în spital, i s-a comunicat că a primit două lovituri cu cuțitul, una sub inimă și una în ficat. ... Nu ține minte în ce poziție era el când a fost lovit, doar își amintește că cu o mână îl ținea pe Sîrghi Andrei de piept, cu cealaltă mână îi ținea mâina stângă, iar Sîrghi Andrei l-a lovit cu mâina dreaptă. Sîrghi A. fiind cel care a lovit primul”;

declarațiile părții vătămate se află în corelație și cu declarațiile martorului Dvorețchi Mihai, care a indicat că: „...între Sîrghi Andrei și Stavila Vasile s-a iscat o ceartă, motivul fiind faptul că Sîrghi A. l-a învinuit pe Stavila V. că i-ar fi furat un sac

cu grâu. S-au certat aproximativ 5 min, după care Sîrghi A. s-a ridicat de pe scaun și l-a lovit de două ori cu pumnul pe Stavila V. Ultimul s-a ridicat și el de pe scaun și l-a lovit cu palma peste față pe Sîrghi A. Văzând asta, el le-a strigat ca să înceteze. În acel moment, Sîrghi A. l-a lovit cu cuțitul pe Stavila V., care a strigat că Sîrghi A. are cuțit. Auzind asta, el l-a dat într-o parte pe Sîrghi A., dar Stavila V. era deja înjunghiat. Atunci când Sîrghi A. îl lovea pe Stavila V., acesta nu spunea nimic. ... Când l-a apucat de spate pe Sîrghi A. și l-a dat într-o parte, Stavila V. a fugit. După ce a ieșit Stavila V., a plecat și Sîrghi A., dar s-a întors înapoi după căciula. După ce ei au plecat, el a făcut curat în casă, a spălat sângele de pe jos, era foarte mult”;

declarațiile părții vătămate se află în corelație și cu declarațiile martorului Stavila Tudor, care a indicat că: „... la data de 04 februarie 2020, orele 20:00, tatăl său, Stavila Vasile a plecat de acasă. Peste aproximativ jumătate de oră, tatăl său a revenit acasă. El stătea întins pe pat, lumina era stinsă. A observat că tatăl său răsuflă greu, se ține de burtă și pășește încet. Tatăl său, Stavila V. a vrut să intre în camera în care era mama și fratele lui, dar el s-a ridicat de pe pat și l-a oprit. Când a aprins lumina, a văzut că mâinile tatălui său sunt de sânge și a înțeles că acesta a fost tăiat. L-a dus în altă cameră ca să nu-l vadă mama și fratele mai mic și l-a întins pe podea. Cu geaca plină de sânge apăsa pe rană, iar cu cealaltă mână, a sunat la serviciul 112. Când a venit acasă, tatăl său deja ținea rana cu geaca. Până a veni ambulanța, îl ținea de vorbă pentru ca acesta să nu-și piardă cunoștința. Atunci, tatăl său, Stavila V. i-a spus că l-a tăiat o persoană cu porecla ”Ciodar” în casă la Dvoretchi Mihail..;

procesul-verbal de cercetare la fața locului din 04 februarie 2020 cu planșa fotografică, conform căruia a fost cercetat locul infracțiunii și anume gospodăria lui Dvoretchi Mihail – în special odaia, unde Sîrghi Andrei i-a aplicat cele două lovituri cu cuțitul lui Stavila Vasile, unde de pe ușa de la intrare în camera dată prin metoda îmbibării cu tifon au fost ridicate urme de culoare brun roșietică asemănătoare cu sângele, de pe dulapul din odaia dată prin metoda răzuirii au fost ridicate particule de culoare brun roșietică asemănătoare cu sângele, un prosop de culoare verde pe care se află pete de culoare brun roșietică asemănătoare cu sângele, un cuțit cu mâner din masă plastică de culoare albă combinat cu negru, un cuțit cu mâner din masă plastică de culoare albă combinat cu albastru, legat cu fir metalic din aluminiu și izolat cu bandă adezivă electrică din PVC de culoare albastră. În odaie, pe podea, pe marginea dulapului la momentul cercetării se observă pete de culoare brun-roșietică;

procesul-verbal de cercetare la fața locului din 04 februarie 2020 cu planșa fotografică, conform căruia a fost cercetat domiciliul victimei Stavila Vasile, unde pe pragul ușii de la intrare în antreul casei au fost depistate urme sub formă de picături de culoare brun roșietică asemănătoare cu sângele, a fost ridicată scurta victimei pe care vizibil sunt urme sub formă de pată de culoare brun roșietică asemănătoare cu sângele;

procesul-verbal de examinare a obiectului din 06 februarie 2020 și planșa fotografică din care rezultă că examinării au fost supuse obiectele ridicate în cadrul cercetărilor efectuate la data de 04.02.2020 în casa Marinei Roșca, în casa lui Dvoretchi Mihail și în casa lui Stavila Vasile, și anume: - o scurtă de culoare albastră închisă, cu fermoar și zaciopci în față din metal, la guler și la buzunare combinat cu culoarea portocalie, în partea dreaptă de la buzunare în jos este deteriorată, la fel este deteriorată puțin și la buzunarul din partea stângă de jos. În interior, sus lângă guler este inscripția

de culoare albă ENICEN, ridicată în cadrul cercetării la fața locului din 04 februarie 2020 de la domiciliul victimei Stavila Vasile, locuitor al s. XXXX r-nul XXXX; - un hanorac de culoare sură combinat cu verde și alb, în față cu fermoar de plastic care este deteriorat. În față este inscripția de culoare albă SFPSORTS și inscripția de culoare verde 68, în partea de jos a hanoracului și la mânici cu câte două dungă de culoare verde, ridicat în cadrul cercetării la fața locului din 04 februarie 2020 de la domiciliul învinuitului Sîrghi Andrei, locuitor al s. XXXX r-nul XXXX; - un prosop de baie de culoare verde combinat cu cafeniu închis, cu flori, ridicat în cadrul cercetării la fața locului din 04 februarie 2020 de la domiciliul martorului Dvorețchi Mihail T, locuitor al s. XXXX r-nul XXXX; - un cuțit cu mâner din masă plastică de culoare neagră cu lungimea de 27 cm, cu lungimea lamei de 15 cm și lățimea lamei la baza mânerului de 2,8 cm, cu lungimea mânerului de 12,5 cm, ridicat în cadrul cercetării la fața locului din 04 februarie 2020 de la domiciliul învinuitului Sîrghi Andrei, locuitor al s. XXXX r-nul XXXX; - un cuțit cu mâner din lemn de culoare cafenie cu lungimea de 26 cm, cu lungimea lamei de 13,5 cm și lățimea lamei la baza mânerului de 2,1 cm cu lungimea mânerului de 12,5 cm, ridicat în cadrul cercetării la fața locului din 04 februarie 2020 de la domiciliul învinuitului Sîrghi Andrei, locuitor al s. XXXX r-nul XXXX; - un cuțit pliabil multifuncțional cu mâner din metal de culoare sur metalică cu lungimea lamei de 10 cm și lățimea lamei la baza mânerului de 2,8 cm, cu lungimea mânerului de 13 cm, ridicat în cadrul cercetării la fața locului din 04 februarie 2020 de la domiciliul învinuitului Sîrghi Andrei, locuitor al s. XXXX r-nul XXXX; - un cuțit cu mâner din masă plastică de culoare albă combinat cu albastră, legat cu fir metalic din aluminiu și izolat cu bandă adezivă electrică din PVC de culoare albastră cu lungimea de 25 cm, cu lungimea lamei de 8,5 cm și lățimea lamei la baza mânerului de 2,5 cm, cu lungimea mânerului de 11,7 cm, ridicat în cadrul cercetării la fața locului din 04 februarie 2020 de la domiciliul martorului Dvorețchi Mihail, locuitor al s. XXXX r-nul XXXX; - un cuțit cu mâner din masă plastică de culoare albă combinat cu negru, cu lungimea de 28 cm cu lungimea lamei de 16 cm și lățimea lamei la baza mânerului de 2,3 cm, cu lungimea mânerului de 11,5 cm, ridicat în cadrul cercetării la fața locului din 04 februarie 2020 de la domiciliul martorului Dvorețchi Mihail, locuitor al s. XXXX r-nul XXXX;

raportul de expertiză judiciară nr. XXXX din 19 martie 2020, potrivit căruia la Stavila Vasile clinic și paraclinic s-au constatat: plagă penetrantă a hemitoracelui stâng cu lezarea plămânului stâng, hemopneumotorace pe stânga, plagă penetrantă cavitatea peritoneală cu lezarea lobului stâng a ficatului cu hemoragie. Vătămările corporale indicate au fost cauzate posibil în termenul și circumstanțele indicate la acțiunea traumatică a unui corp, obiect cu vârf și tăiș și după caracterul său se califică ca grave, fiind periculoase pentru viață.

Analizând latura obiectivă a componentei infracțiunii incriminate lui Sîrghi Andrei, se constată că acțiunea făptuitorului manifestată prin aplicarea a două lovituri de cuțit în regiunea organelor de importanță vitală, abdomen și torace, a avut ca scop omorul persoanei, faptă însă care nu s-a consumat, din motive independente de voința făptuitorului, astfel decesul părții vătămate nu a survenit.

Totodată, potrivit art. 27 Cod penal, se consideră tentativă de infracțiune, acțiunea sau inacțiunea intenționată îndreptată nemijlocit spre săvârșirea unei

infracțiuni dacă, din cauze independente de voința făptuitorului, acesta nu și-a produs efectul.

Latura subiectivă a infracțiunii de omor se caracterizează prin intenție directă sau indirectă.

Astfel, tentativa de omor este posibilă în prezența intenției directe, nu și a celei indirecte.

Intenția directă presupune că persoana care a săvârșit infracțiunea era conștientă de faptul că acțiunea (inacțiunea) ei poartă un caracter social periculos, că ea a prevăzut consecințele socialmente periculoase și a dorit survenirea lor.

Prin urmare, sunt neveridice declarațiile inculpatului că s-a apărat de partea vătămată, deoarece dânsul este mai mic de statură decât partea vătămată, or, nu sunt motive de a crede depozițiilor inculpatului, date în cadrul cercetării judecătorești, potrivit cărora partea vătămată îl ținea strâns de gât cu capul sub braț și văzând că nu se poate elibera, simțind că este sugrumat, l-a lovit intenționat pe Stavila V. pentru a se elibera, acestea având un caracter declarativ și scopul evitarea răspunderii penale.

Intenția comiterii infracțiunii de omor se desprinde din modul și caracterul aplicării loviturilor de către inculpat, totalitatea leziunilor corporale cauzate părții vătămate, în regiunea vitală a corpului uman, abdomen și torace și obiectul cu care au fost aplicate loviturile.

Folosirea obiectului apt de a produce moartea – cuțitul, cu care au fost aplicate loviturile, dovedesc intenția inculpatului de a-l omorî pe Stavila V., adică inculpatul a conștientizat consecințele letale pentru partea vătămată ca rezultat al acțiunilor sale și a dorit survenirea lor, iar din circumstanțe independente de voința acestuia, acestea nu și-au produs efectul.

Astfel, inculpatul nu a urmărit scopul de a se autoapăra de partea vătămată, ci de a suprima viața acestuia, aplicându-i mai multe lovituri cu cuțitul pe diferite părți ale corpului, și anume în zonele vitale torace și abdomen, fiind calificate de către expert ca fiind periculoase pentru viață.

Respectiv, reieșind din faptele comise, inculpatul a fost conștient de urmările prejudiciabile care puteau surveni, admitând că poate să îl lipsească de viață pe Stavila Vasile, sesizând care ar fi urmările aplicării loviturilor cu un obiect periculos precum este cuțitul.

Mai mult, văzând că partea vătămată era murdară de sânge, inculpatul nu a încercat să cheme ambulanța sau să-i acorde primul ajutor medical, ci a părăsit locul infracțiunii, Inculpatul dându-și seama de caracterul prejudiciabil al faptei sale, prevăzând urmările acesteia, însă din motive independente de voința sa nu au survenit, deoarece partea vătămată a mers la domiciliul său, unde membrii familiei au solicitat ambulanța și poliția.

Potrivit raportului de expertiză judiciară nr. XXXX din 25 mai 2020, Sîrghi A. suferă de maladie psihică ca „Retardare mentală moderată”. Luând în considerație starea psihică, la moment, precum și diagnosticul pe care îl prezintă, Sîrghi A. are capacitatea redusă de a înțelege împrejurările ce au importanță pentru cauza penală. În momentele importante pentru dosar, inculpatul suferea de „Retardare mintală moderată”, se afla în stare de ebrietate alcoolică simplă. A avut capacitatea redusă să conștientizeze și să controleze acțiunile sale.

Astfel, inculpatul întrunește calitatea de subiect al infracțiunii.

Prima instanță nu a ținut cont de faptul că inculpatul a aplicat două lovituri cu cuțitul în corpul părții vătămate, or, după prima lovitură aplicată în regiunea unui organ vital, a urmat a doua lovitură la fel, în regiunea unui organ vital, iar conform raportului de expertiză judiciară nr. XXXX din 19 martie 2020, la partea vătămată, clinic și paraclinic s-au constatat: plagă penetrantă a hemitoracelui stâng cu lezarea plămânului stâng, hernopneumotorace pe stânga, plagă penetrantă cavitatea peritoneală cu lezarea lobului stâng a ficatului cu hemoragie. Vătămările corporale indicate au fost cauzate posibil în termenul și circumstanțele indicate la acțiunea traumatică a unui corp, obiect cu vârf și tăiș și după caracterul său se califică ca grave, fiind periculoase pentru viață.

Deci, prin aplicarea celor două lovituri în corpul părții vătămate acestuia i-a fost lezat plămânul stâng, lobul stâng al ficatului, iar intensitatea și gravitatea vătămărilor corporale denotă, intenția directă a inculpatului îndreptată spre lipsirea de viață a părții vătămate, intenție care nu a fost dusă până la capăt, după cum s-a stabilit în cadrul urmăririi penale și ulterior în cadrul cercetării judecătorești din motivul intervenirii martorului Dvorețchi M., care fiind audiat în ședință de judecată, a declarat că atunci când partea vătămată a solicitat ajutor el „1-a dat într-o parte pe Sîrghi A., însă Stavila V. era deja înjunghiat... când 1-a apucat de spate pe Sîrghi A. și 1-a dat într-o parte, Stavila V. a fugit”, ceea ce denotă cert faptul că inculpatul a fost împiedicat de a-și duce intențiile sale până la capăt.

Mai mult, inculpatul a confirmat în judecată că martorul Dvorețchi M. a dat declarații corecte și la urmărirea penală, or, fiind audiat în cadrul urmăririi penale, martorul a declarat că „după ce i-a aplicat a doua lovitură, Stavila Vasile a strigat la dânsul ca să se implice, intervenind 1-a apucat pe Sîrghi A., pe scurt timp immobilizându-i mâinile, Stavila V. dovedind să fugă din casă plecând spre domiciliul său”, declarații care au fost susținute de martor și în ședință de judecată, adică după cum s-a invocat supra, martorul a fost cel care după solicitarea de ajutor a intervenit și 1-a apucat pe inculpat de spate și 1-a dat într-o parte.

La fel, s-a reținut existența unui conflict între inculpat și partea vătămată, că inculpatul primul a aplicat violența în privința părții vătămate (deși inculpatul fiind audiat a negat că a aplicat careva lovituri în privința părții vătămate), nu a apreciat în deplină măsură acest fapt, concluzionând eronat că inculpatul nu a avut intenția directă de a lipsi de viață partea vătămată.

Mai mult, nu s-a ținut cont de faptul că inculpatul, deși a negat că ar fi avut la el cuțit și că în timpul în care era ținut de gât de partea vătămată ar fi luat de pe masă un obiect cu care a aplicat două lovituri în corpul părții vătămate, totuși din probele cercetate în cadrul cercetării judecătorești rezultă cert că acesta nu a luat cuțitul de pe masă.

Or, martorul Dvorețchi M. în ședință de judecată a declarat că pe masă el avea două cuțite, atât partea vătămată, cât și inculpatul în timpul conflictului nu se aflau lângă masă, erau la o distanță de peste un metru de la masă.

Respectiv, conform procesului verbal de cercetare la fața locului din 04.02.2020 din casa martorului Dvorețchi M., unde a avut loc fapta incriminată inculpatului de pe dulap au fost ridicate două cuțite și anume: un cuțit cu mâner din masă plastică de

culoare albă combinat cu negru, un cuțit cu mâner din masă plastică de culoare albă combinat cu albastru, legat cu fir metalic din aluminiu și izolat cu bandă adezivă electrică din PVC de culoare albastră, ceea ce denotă cert că inculpatul deținea cuțitul la el.

În speță, deținerea unui cuțit de către inculpat, aplicarea a două lovituri în zone vitale a corpului cu lezarea a două organe vitale, înlăturarea obstacolului-intervenirea martorului Dvorețchi M., în ansamblu, confirmă intenția directă a inculpatului de a atenta la viața părții vătămate Stavila V.

Prin urmare, nu pot fi reținute argumentele inculpatului precum că el nu a avut intenția de al lipsi de viață pe partea vătămată, deoarece probele acumulate în cursul urmăririi penale și cercetate ulterior în cadrul cercetării judecătorești confirmă că acesta a fost violent și s-a folosit de mijloace apte să-și realizeze scopul, adică de un obiect ascuțit, tăios cuțit, iar loviturile au fost de o intensitate impunătoare, or, după cum s-a stipulate supra părții vătămate i-au fost cauzate vătămări corporale grave periculoase pentru viață.

Mai mult, deși nu este negat faptul că partea vătămată l-a apucat și îl ținea cu mâinile de gât pe inculpat, acest fapt nu s-a stabilit că era de o intensitate atât de mare, după cum invocă inculpatul că îl sugruma, or conform raportului de expertiză judiciară nr. XXXX, care a stabilit prezența la inculpat a vătămarilor corporale sub formă de echimoză și excoriație pe față, alte vătămări corporale, în special în jurul gâtului, la acesta nu au fost stabilite, iar însuși inculpatul a declarat că ținerea de gât nu a durat mai mult de un minut.

Inculpatul nu a solicitat în situația creată ajutor din partea martorului Dvorețchi M., dar a acționat cu intenție directă asupra părții vătămate, lovindu-l cu cuțitul în mod repetat. Poziția luată de către inculpat în cadrul cercetării judecătorești prin faptul că el nu a avut intenția de a-l lipsi de viață pe partea vătămată și că Dvorețchi M. nu s-a implicat și nu l-a ferit într-o parte, atunci când el a aplicat loviturile cu cuțitul, este o poziție de apărare a sa, deși fiind audiat în calitate de învinuit în cadrul urmăririi penale a declarat că „în timpul când el a aplicat loviturile cu cuțitul în Stavila Vasile, stătea lângă sobă și fuma, iar când el l-a lovit pe Vasile, acesta a strigat „sai vâi Mișă”. Atunci Mihai s-a apropiat și l-a apucat pe el și l-a dat la o parte”.

Totodată, reieșind din declarațiile martorului Stavila T., partea vătămată este o persoană agresivă care consumă des băuturi alcoolice, însă cele declarate de către martor, că ulterior după interdicția de a se apropia de casă și după ce a locuit un timp la Sîrghi A., partea vătămată nu mai era agresiv, nu mai făcea probleme.

În acest context, elementele constitutive vizate și-au găsit confirmare integrală, urmare cercetării și reevaluării probatoriului administrat la caz, cu atât mai mult fiind apreciate corect, prin prisma concludenței, pertinentei și utilității lor, atestând o consecutivitate a circumstanțelor deschise conform învinuirii și excluzând orice dubii care ar putea pune la îndoială vinovăția inculpatului, astfel că concluzia de reîncadrare a acțiunilor inculpatului din prevederile art. 27, 145 alin. (1) la art. 151 alin. (1) Cod penal, este una pripită și contradictorie.

În contextul dat, se exclud oricare dubii care ar putea apărea la capitolul dat, de vreme ce partea vătămată a specificat clar că anume inculpatul a fost persoana care i-a

aplicat cele două lovituri cu cuțitul, aceste declarații nefiind în contradicție cu declarațiile martorilor precum și înscrisurile anexate la materialele cauzei.

În conformitate cu legislația în vigoare, inculpatul nu poartă răspundere penală pentru depozitiile false, iar declarațiile date de inculpat, precum că a încercat de a se apăra de partea vătămată care era mai agresiv și avea o corpolență mai masivă, pentru a nu fi sugrumat, or, aceasta fiind o modalitate de a se eschiva de la răspunderea penală.

În virtutea celor expuse, materialul probator dovedește indubitabil faptul că inculpatul a comis infracțiunea constatată și că acțiunile lui urmează a fi corect calificate și se încadrează în baza art. 27, 145 alin. (1) Cod penal.

Alegațiile inculpatului și ale apărătorului că în acțiunile inculpatului sunt prezente elementele infracțiunii de vătămare intenționată gravă a integrității corporale, poartă un caracter declarativ, neavând vre-un suport probatoriu sau factologic.

Or, din totalitatea probatoriului administrat pe parcursul examinării prezentei cauze penale s-a stabilit cu certitudine că fapta inculpatului întrunește toate elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 27,145 alin. (1) Cod penal, ca tentativa de omor, adică tentativa de omor intenționat a unei persoane.

La individualizarea pedepsei, instanța de apel a ținut cont de prevederile art. 7, 61, 75 Cod penal, că inculpatul a comis o infracțiune gravă, care se pedepsește cu închisoare de la 10 la 15 ani, că circumstanțe agravante nu s-au stabilit, cea atenuantă fiind săvârșirea faptei de o persoană cu responsabilitate redusă, că la locul de trai se caracterizează satisfăcător, că se află medicului psihiatru cu diagnosticul retard sever moderat din anul 2001, fiind încadrat în gradul doi de invaliditate, fără termen, din copilărie, potrivit concluziei raportului de expertiză judiciară nr.XXXX din 25 mai 2020, Sîrghi Andrei suferă de maladie psihică "ratardare mentală moderată", are capacitate redusă de a înțelege împrejurările ce au importanță pentru cauza penală, nu se atestă necesitatea aplicării măsurilor coercitive cu caracter medical, la momentul examinării, reieșind din starea psihică, se determină un grad minim de pericolozitate pentru societate, că anterior a fost judecat în baza art. 186 alin. (2) lit. b) și d) Cod penal, procesul fiind încetat în temeiul art. 1 al Legii nr.188-XVI din 10 iulie 2008 privind amnistia în legătură cu declararea anului 2008, An al Tineretului, că conform art. 81 alin. (3) și (4) Cod penal, mărimea pedepsei pentru tentativă de infracțiune ce nu constituie o recidivă nu poate depăși trei pătrimi din maximumul celei mai aspre pedepse prevăzute la articolul corespunzător din Partea specială a prezentului cod pentru infracțiunea consumată, iar detențiunea pe viață nu se aplică, concluzionând că corectarea și reeducarea lui este posibilă, rațională și echitabilă doar prin izolare de societate.

5. Avocatul Tudor Chirtoacă declară recurs ordinar, solicitând casarea deciziei menționate și menținerea sentinței.

Recurentul invocă că decizia instanței de apel nu cuprinde nicio soluție în vederea „descrierii faptei criminale, considerate ca fiind dovedită”.

Prin urmare, temeiurile de fapt și de drept reținute de către instanța de apel nu coroborează cu motivele adoptării acestei soluții, cu atât mai mult reîncadrând acțiunile inculpatului în baza unei norme mai grave, fără a fi cercetate toate probele, audiați martorii, instanța de apel a adoptat o soluție contrară ordinii de cercetare a cauzei în instanța de apel prevăzute de art. 413 alin. (3) Cod de procedură penală.

Totodată, instanța de apel nu a elucidat contradictorialitatea declarațiilor părții vătămate, ale martorilor și celorlalte probe administrate, care de fiecare dată, când a fost audiat, a depus declarații diferite.

În instanța de apel nu a fost efectuată reexaminarea tuturor probelor, conform ordinii stabilite pentru prima instanță, or, nu au fost audiați toți martorii și nu au fost cercetate din nou toate probele administrate de către organul de urmărire penală, fapt ce impune clar și evident că prin soluția adoptată de către instanța de apel, s-a agravat nejustificat situația inculpatului, în condițiile în care acesta a fost lipsit de dreptul la un proces echitabil și nemijlocit de posibilitatea de a se apăra.

În acest context, atât partea vătămată, cât și martorul Dvorețchi M. au confirmat clar că inculpatul nu a urmărit intenție de omor, însă din motive de apărare, depășind limitele legitimei apărări, a aplicat pătimitului două lovituri cu cuțitul, fără a-și da seama unde lovește. Or, în cazul în care inculpatul ar fi avut intenția clară de omor, atunci ar fi existat și un motiv impune clar concluzia privind depășirea limitelor acțiunilor inculpatului de legitimă apărare, deoarece partea vătămată este cu mult mai înalt de statură decât inculpatul, iar ultimul neavând altă modalitate de a se apăra, i-a aplicat pătimitului la întâmplare loviturile cu cuțitul.

În situația în care inculpatul ar fi urmărit intenția clară de tentativă de omor, ultimul, fără a aștepta careva acțiuni din partea pătimitului Stavila Vasile ar fi acționat anume din start și premeditat, adică fără a fi careva acțiuni de la pătimit, însă inițial conflictul a fost unul verbal, după care acesta a degenerat în aplicarea de lovituri reciproce între inculpat și pătimit.

În asemenea situație, inculpatul nu a avut scopul tentativei de omor, dar a acționat prin aplicarea de lovituri, fără a conștientiza urmările acestora, cu atât mai mult că suferă și de „Retardare mintală moderată”, se afla în stare de ebrietate alcoolică simplă, având capacitatea redusă să conștientizeze și să controleze acțiunile sale, ceea ce cade sub incidența art. 23¹ Cod penal (responsabilitate redusă).

În asemenea context, inculpatul nicidecum nu putea conștient și nicidecum nu putea urmări scopul omorului intenționat, după cum a constatat pripit și contradictoriu instanța de apel.

În aserțiunea dată, aplicarea a două lovituri cu cuțitul nicidecum nu denotă intenția inculpatului de comitere a tentativei de omor premeditat, aceasta după cum s-a menționat a fost o acțiune spontană și neconștientizată, or, în situația în care inculpatul ar fi avut intenția de omor, inculpatul ar fi acționat în continuare pentru a-și atinge scopul, adică ar fi continuat aplicarea loviturilor sau alte acțiuni, însă, chiar din declarațiile martorului Dvorețchi M. și ale părții vătămate, imediat după aplicarea loviturilor inculpatul a fugit din casa lui Dvorețchi M., adică nici nu a avut intenția de a-și duce până la capăt acțiunile.

Mai mult, inculpatul nu avea niciun impediment de a aplica și alte lovituri cu cuțitul, deoarece martorul Dvorețchi M. nu s-a implicat în conflict, iar din moment ce pătimitul l-a lăsat pe inculpat, acesta avea posibilitatea directă de a acționa în continuare, fără a fi oprit de cineva, sau de careva circumstanțe, însă alte acțiuni nu au urmat, iar inculpatul a plecat de la fața locului, fără a realiza intenția după cum invocă instanța de apel.

Declarațiile inculpatului sunt confirmate și prin raportul de expertiză judiciară nr. XXXX din 07.02,2020, conform căruia la Sîrghi A. s-au constatat următoarele leziuni corporale: echimoză și excoriație pe față, care au putut fi provocate de la acțiunea traumatică cu obiect contondent, dur, posibil în timpul și circumstanțele indicate în ordonanță și se califică vătămare corporală neînsemnată.

Reieșind din declarațiile martorului Stavila T., partea vătămată este o persoană agresivă care consumă des băuturi alcoolice, fiind emise și ordonanțe de protecție în acest sens, ele nefiind respectate de către partea vătămată, fiind condamnat la 24.04.2019 în baza art. 320¹ Cod penal - neexecutarea măsurilor din ordonanța de protecție a victimei violenței în familie.

În atare conținut, instanța de apel nu a avut absolut niciun motiv plauzibil de a pune la îndoială caracterul veridic al declarațiilor inculpatului și în general al stării de fapt constatate, or, după aplicarea loviturilor de către inculpat, ultimul a fost lăsat de către partea vătămată Stavila Tudor și imediat inculpatul a fugit, astfel fiind cert că inculpatul nicidecum nu urmărea intenția de omor, dar a acționat prin depășirea limitelor apărării, anume cu scopul de a scăpa din mâinile pătimitului care îl sugruma, și îl ținea strâns.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 12) Cod de procedură penală – instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, acesta este expus neclar, instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar nominalizat pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul Penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

În primul rând, potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, dar doar în temeiurile prevăzute de lege.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, se pronunță doar în limitele temeiurilor invocate în recurs. Potrivit art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul trebuie să fie motivat. În corespundere cu art. 430 alin. (5) Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să conțină indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 și argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens. Potrivit art. 6 pct. 11¹) Cod de procedură penală, eroare gravă de fapt constituie stabilirea eronată a faptelor, în existența sau inexistența lor, prin neluarea în considerare a probelor care le confirmau sau prin denaturarea conținutului acestora.

Sub acest aspect se reține că, recursul avocatului este fondat în drept pe temeiurile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală - instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, acesta este expus neclar, instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței (*pct. 5. din decizie*).

Totodată, în recursul respectiv, în pofida prevederilor enunțate, nu este specificat, în raport cu împrejurările precise, relevate în descriptivul hotărârilor atacate,

care ar fi esența și erorile concrete de drept a circumstanțelor că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, în situația în care apărarea nici nu a declarat apel, că motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, că acesta este expus neclar, că instanța a admis o eroare gravă de fapt, dar raportată la exigențele art. 6 pct. 11¹) Cod de procedură penală, care i-ar fi afectat soluția, fiind omisă în totalitate și argumentarea ilegalității hotărârilor atacate în acest sens (*pct. 5. din decizie*).

Circumstanțele enunțate denotă, astfel, că recursul nu întrunește condițiile de conținut, iar instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul ordinar al apărării cu circumstanțe în fapt și în drept, care le-ar justifica, și să se expună, apoi, asupra unor temeuri neargumentate legale de recurentă.

Ori, conform prevederilor art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

Totodată, potrivit art. 432 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta nu îndeplinește cerințele de conținut.

În al doilea rând, potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) și 12) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, inclusiv în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, faptei săvârșite și s-a dat o încadrare juridică greșită.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În sensul vizat și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar, în care nici nu sunt indicate concrete erori de drept și clar definite (*pct. 5. din decizie*), se reține că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârii contestate, inclusiv cele reproduse în pct. 4. din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanța de apel just a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind faptele incriminate inculpatului, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și a prescripțiilor de drept material, în baza probelor administrate, inclusiv declarațiilor părții vătămate, martorilor Stavila T. și Dvoretchi M., ultimul declarând că: „...*el le-a strigat ca să înceteze..., în acel moment, Sîrghi A. l-a lovit cu cuțitul pe Stavila V., care a strigat că Sîrghi A. are cuțit. Auzind asta, el l-a apucat de spate pe pe Sîrghi A. și l-a dat într-o parte, dar Stavila V. era deja înjunghiat..., după ce l-a apucat de spate pe Sîrghi A. și l-a dat într-o parte, Stavila V. a fugit...*”, procesele-verbale de cercetare la fața locului din 04 februarie 2020, cu planșa fotografică, procesul-verbal de examinare a obiectelor ridicate din 06 februarie 2020, cu planșa fotografică, raportul de expertiză judiciară nr. XXXX din 19 martie 2020 că: „...*la partea vătămată, clinic și paraclinic s-au constatat: plagă penetrantă a hemitoracelui stâng cu lezarea plămânului stâng, hernopneumotorace pe stânga, plagă penetrantă cavitatea peritoneală cu lezarea lobului stâng a ficatului cu hemoragie. Vătămările corporale indicate au fost cauzate posibil în termenul și circumstanțele indicate la acțiunea traumatică a unui corp, obiect cu vârf și tăiș și după caracterul său se califică ca grave, fiind periculoase pentru viață...*”, toate probele fiind apreciate în conformitate cu prevederile art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării lor, instanța de apel indicând detaliat motivele pentru care a

respins versiunile și dovezile apărării, probele administrate pe caz demonstrând elocvent prezența în acțiunile inculpatului a acțiunilor prevăzute de art. 27, 145 alin. (1) Cod penal, ca tentativa de omor intenționat a unei persoane, deci, faptelor săvârșite fiindu-le dată o încadrare juridică corectă (*pct. 4. din decizie*).

Totodată, soluția instanței de apel coroborează totalmente cu prevederile art. 27 Cod penal, precum și cu jurisprudența națională, potrivit căror se consideră tentativă de infracțiune acțiunea intenționată îndreptată nemijlocit spre săvârșirea unei infracțiuni dacă, din cauze independente de voința făptuitorului, aceasta nu și-a produs efectul. Omorul intenționat este lipsirea ilegală și intenționată de viață a unei alte persoane. Moartea poate fi provocată prin orice mijloace sau instrumente, care trebuie să fie apte să producă rezultatul mortal prin ele însele sau prin întrebuintarea lor în anumite moduri, împrejurări sau condiții. Instanța de judecată, soluționând chestiunea de vinovăție în cazul infracțiunilor săvârșite prin omor, urmează să rezulte din cumulul tuturor circumstanțelor infracțiunii săvârșite, să țină cont, în special, de anturajul, modul de săvârșire a infracțiunii, arma utilizată, numărul, caracterul și localizarea rănilor și a altor leziuni corporale, comportarea anterioară a făptuitorului și a victimei, relațiile dintre ei etc. Absența urmării prejudiciabile, adică a morții cerebrale, demonstrează că omorul s-a întrerupt la etapa de tentativă. Tentativa de omor poate fi o tentativă întreruptă (neterminată), dacă subiectul nu a putut să-și continue fapta, intervenind anumiți factori care l-au împiedicat să-și desfășoare mai departe activitatea infracțională. În alte cazuri, tentativa de omor poate fi o tentativă perfectă (terminată), atunci când făptuitorul depune toate eforturile pe care le consideră necesare pentru lipsirea de viață a victimei și care în realitate au fost necesare pentru aceasta, fără ca fapta să-și fi produs efectul. Dacă făptuitorul manifestă intenție față de decesul victimei, se aplică nu art. 151 alin. (4) dar art.145 Cod penal. La delimitarea infracțiunii de omorul intenționat potrivit art. 151 alin. (4) Cod penal, trebuie luate în calcul toate circumstanțele cazului - caracterul mijloacelor aplicate, localizarea plăgilor, numărul loviturilor aplicate etc. (*Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 11 din 24.12.2012, cu privire la practica judiciară în cauzele penale referitoare la infracțiunile săvârșite prin omor*).

Or, împrejurările nominalizate se regăsesc în speța de pe rol, în cadrul cercetării judecătorești fiind prezentate probe certe, privind folosirea obiectului apt de a produce moartea – cuțitul, cu care au fost aplicate 2 lovituri consecutive, fiind oprit forțat de martorul Dvorețchi M. să-și continue acțiunile infracționale, care l-a apucat de spate și l-a dat într-o parte, oferind posibilitate părții vătămate să părăsească locul infracțiunii, împrejurări ce dovedesc clar și cert intenția inculpatului de a-l omorî pe Stavila Vasile, adică inculpatul a conștientizat consecințele letale pentru partea vătămată ca rezultat al acțiunilor sale și a dorit survenirea lor, iar din circumstanțe independente de voința acestuia, acestea nu și-au produs efectul.

Potrivit art. 17 și 27 Cod penal, se consideră că infracțiunea a fost săvârșită cu intenție dacă persoana care a săvârșit-o își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunii sau inacțiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, le-a dorit sau admitea, în mod conștient, survenirea acestor urmări. Se consideră tentativă de infracțiune acțiunea intenționată îndreptată nemijlocit spre săvârșirea unei infracțiuni dacă, din cauze independente de voința făptuitorului, aceasta nu și-a produs efectul.

Prescripțiile și împrejurările enunțate supra, conform relevanțelor conținute în descriptivul deciziei contestate, au fost luate în considerare de către instanța de apel, care just a statuat că inculpatul a comis acțiuni intenționate de tentativă de omor asupra unei persoane, deoarece i-a aplicat părții vătămate două lovituri, consecutive, cu cuțitul, în regiunea organelor de importanță vitală - abdomen și torace, cauzându-i plagă penetrantă a hemitoracelui stâng cu lezarea plămânului stâng, hemopneumotorace pe stânga, plagă penetrantă cavitatea peritoneală cu lezarea lobului stâng a ficatului cu hemoragie, care, conform raportului de expertiză judiciară nr. XXXX din 19.03.2020, sunt periculoase pentru viață și se califică drept vătămări corporale grave, însă din cauze independente de voința lui, nu și-a dus intenția până la capăt, deoarece a fost oprit de către martorul Dvorețchi M, care l-a apucat de spate și l-a dat într-o parte, iar partea vătămată, profitând de această intervenție, a părăsit locul infracțiunii.

În același timp, argumentele recurentului că: „...decizia instanței de apel nu cuprinde nicio soluție în vederea „descrierii faptei criminale, considerate ca fiind dovedită”..., fără a fi cercetate toate probele, audiați martorii, instanța de apel a adoptat o soluție contrară ordinii de cercetare a cauzei în instanța de apel prevăzute de art. 413 alin. (3) Cod de procedură penală...”, sunt nefondate, deoarece în descriptivul deciziei contestate, instanța de apel a constatat: „...următoarea situație de fapt: Sîrghi Andrei, la 04.02.2020, între orele 2040-2100, fiind în stare de ebrietate produsă de alcool, aflându-se la domiciliul lui Dvorețchi Mihail, din s. XXXX r-nul XXXX, unde se mai afla și Stavila Vasile, în urma unui conflict verbal apărut între el și Stavila Vasile, intenționat, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al faptelor sale, i-a aplicat ultimului lovituri cu palma în regiunea feții, iar în timp ce Stavila Vasile l-a lovit la rândul său de câteva ori cu pumnul în regiunea feții și îl ținea de gât, el, **manifestând intenția de a-1 omori pe Stavila Vasile, cu un cuțit ce l-a scos din buzunarul hainei sale, i-a aplicat acestuia două lovituri în regiunea organelor de importanță vitală - abdomen și torace, cauzându-i plagă penetrantă a hemitoracelui stâng cu lezarea plămânului stâng, hemopneumotorace pe stânga, plagă penetrantă cavitatea peritoneală cu lezarea lobului stâng a ficatului cu hemoragie, care, conform raportului de expertiză judiciară nr. XXXX din 19.03.2020, sunt periculoase pentru viață și se califică drept vătămări corporale grave, însă din cauze independente de voința lui, nu și-a dus intenția până la capăt, deoarece a intervenit Dvorețchi Mihail, care i-a imobilizat mâinile**” (pct. 5, 4. din decizie).

Mai mult, instanța de apel a judecat cauza în strictă conformitate cu art. 412 alin. (5), 413 alin. (3), 414 alin. (1) –(4) Cod de procedură penală, care revăd că, neprezentarea părților legal citate în instanța de apel nu împiedică examinarea cauzei. Instanța de apel, la cererea părților, poate cerceta suplimentar probele administrate în primă instanță și poate administra probe noi. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. Instanța de apel verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal. În cazul în care declarațiile persoanelor care au fost audiate în prima instanță se contestă de către părți, la solicitarea acestora, persoanele care le-au depus pot fi audiate în instanța de apel conform regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță. În vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor.

Ori, potrivit materialelor cauzei și a procesului-verbal al ședinței de judecată, instanța întemeiat a decis judecarea apelului în lipsa părții vătămate, deoarece a fost

legal citată, și apărarea *considerând posibil examinarea cauzei în lipsa părții vătămate*. Totodată, instanța a verificat declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată și consemnarea în procesul-verbal, iar apărarea, menționând că *completări și adăugări nu sunt*, nu a cerut cercetarea suplimentară a probelor administrate în primă instanță, nu a contestat declarațiile persoanelor care au fost audiate în prima instanță și nu a solicitat audierea lor în instanța de apel conform regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță (v.2, f.d. 151-156, pct. 4. din decizie).

Potrivit jurisprudenței CtEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de prima instanță. Or, în cazul în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările, care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (*hotărârea CtEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c. Finlandei*). Art. 6 din CtEDO impune în sarcina instanței, obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și probelor propuse de părți, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora, iar obligația motivării deciziilor, impusă instanțelor de art. 6 § 1 din CtEDO, nu poate fi înțeleasă ca impunând formularea unui răspuns detaliat la fiecare argument (*hotărârea CtEDO, pct. 80-81, Perez c. Franței, Van de Hurk c. Țărilor de Jos*).

Pe lângă aceasta, conform argumentelor invocate și reproduse în pct. 5. din prezenta decizie, recursul este întemeiat doar pe critica modului în care instanța de apel a apreciat probele și circumstanțele cauzei.

Însă, pornind de la relevanțele art. 27, 101, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanței de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea probelor și circumstanțelor cauzei în alt sens decât cel pe care îl propune apărarea, este o competență și prerogativă legală a acestei instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar, la fel, este lipsită de orice temei legal.

Mai mult, motivele invocate în recursul ordinar au constituit deja obiect de examinare în instanța de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (pct. 4. - 5. din decizie), iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor pricinii care au fost puse la baza sentinței, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (*hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița versus Moldova*).

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că hotărârea contestată cuprinde motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, că faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică corectă, și că recursul ordinar este unul vădit neîntemeiat.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Astfel, odată ce este vădit neîntemeiat, recursul de pe rol urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul Penal,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Tudor Chirtoacă, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 mai 2022, în privința inculpatului Sîrghi Andrei XXXX, pe motiv că este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, fiind pronunțată integral la 23 decembrie 2022.

Președinte

Nadejda Toma

Judecători

Iurie Diaconu

Victor Boico